

# KÖZÉRDEK

**Szerkesztőség**  
és  
**Kiadóhivatal:**  
Nagyenyedi  
Könyvnyomda és Papir-  
árugyár részvénytársaság  
Főter 38. szám alatt,  
hova a lap szellemi részét illető  
közlemények, mint az elői-  
zetések és hirdetések bér-  
mentesen küldendők.

**Előfizetési feltételek**  
helyben hához hordva vagy vidékre  
postán küldve:  
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.  
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.  
Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.

**Hirdetések díja:**  
□ centiméterenként 3 kr. Kereske-  
dők és gyárosok külön árkéldvez ügy-  
ben részesülnek.

**Bélyegdíj 30 krajczár.**

**Nyitól tér sora 20 kr.**

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

**Kéziratok nem adóznak vissza.**

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

## A sürgős megoldás.

Még csak egy hónap választ el bennünket attól az időponttól, melyben a magyar parlament, lényegesen megváltozott viszonyok közt, ismét megkezdí működését. A kormány egyik legelső ténye alkalmasint a kiegyezési javaslatok visszavonása lesz. Ehhez a biztos kilátásba vehető eljárásához mindenféle kombinációt fűznek és a legkülönbözőbb indokokat és szándékokat tulajdonítják neki. De mindaz, ami nem szorítkozik a faktum egyszerű konstataására és az okokat más valamiben, mint az osztrák Reichsrath berekesztésében keresi, mindaz üres koholmány, mely magán viseli a hatásvadászat bélyegét és a kebleket akarja nyugtalanítani.

Sokat kommentálják Kállay Béni közös pénzügyminiszter budapesti útját, valamint az ő és báró Bánffy miniszterelnök együttes utazását Ischbe, ő Felsőhegy. Magyarország és Ausztria érdekei közt az idők folyamán s az események következtében lényeges ellentétek képződtek, melyek az ausztriai német pártok ellenállása folytán majdnem válságos jelleget öltöttek magukra. Ennek kijelentése mellett rögtön és határozottan hangsúlyozzuk, hogy sem tulnan, sem innen nem személyek, hanem az ügy válságáról van szó. Ezzel azt akarjuk mondani, hogy a közgazdasági kiegyezés ügye az osztrák események folytán annyira fejlődött, hogy senki sem képes még csak sejteni sem, hogy mint fogják a kérdést megoldani, miután annak jelen állapota sokkal kedvezőtlenebb, mint harmadéve a szerződés felmondásakor volt.

Ugy itt, mint ott bizonyos aggodalommal tekintenek a dolgok fejlődése elé, mert minden áron kivezető utat akarnak találni, mely elvezet egy a formában, mint a lényegben is kielégítő megoldáshoz. Az egyetlen kívánatos megoldás a javaslatoknak egy akcióképes osztrák parlament által való tárgyalása és elfogadása lenne ugyan, de ez egy jámbor óhajítás alacsony színvonalára süllyedt alá, miután az osztrák Reichsrath berekesztése és esetleges feloszlata után is egy akcióképes parlamenti testület összeállításának lehetőségét és valószínűségét Ausztriában kizártnak kell tekinteni. Az osztrák alkotmányt nem akarják megváltoztatni és így ki van zárva a lehetőség, hogy 1898-ban akcióképes Reichsrathot lehessen összehozni.

Az osztrák alkotmány 14. szakasza alapján nem lehet megkötni a szerződést, mert a magyar törvény értelmében végleges megegyezést az említett szakasz alapján nem lehet Ausztriával létesíteni és mert a szakasz alapján létrejött minden szerződésnek eo ipso

ideiglenes jelleggel kell bírní, mivel az ilyen szerződést az egybehívandó Reichsrath esetleg el is veheti.

Csak az a kérdés, hogy a sokat emlegetett 14. szakasz alapján nem lehetne-e olyan ideiglenes állapotot teremteni, amely a provizórium meghosszabbítása ellen uralkodó minden averzió dacára is egy lehetséges és elviselehető állapotot teremtené. Az önálló magyar bankot, a rendezett valutát, az önálló magyar vámterület sorompóit nem lehet egy kézfordítással elővarázsolni, és ezért kell olyan állapotot teremteni, amely nem minden körülmények közt lehetetlen, mely nem sért érdekeket és legalább egyelőre rendezi a viszonyokat. Bank nélkül, valuta nélkül való állapotot, vámterületet, sorompókat és tarifa nélkül, sorompókat és tarifát megfelelő, jól begyakorolt személyzet nélkül non sens-nek kell tekinteni, melyet idejekorán el kell kerülni.

De a helyzet bizonytalan voltát is gyorsan meg kell szüntetni, ha azt nem akarjuk, hogy a magyar érdekek érzékeny anyagi károsodást szenvedjenek.

Az idő gyors léptekkel halad, négy-öt hét még, és eljutottunk a kenyértöréshez. A megoldás sürgős.

## Országos Hitelszövetkezet.

Lukács László pénzügyminiszter aláírásai felhívást intéz az országos központi hitelszövetkezet üzletészeinek jegyzésére az országnak a törvényhozás szándékát méltányló közönségéhez. Felhívásában hangsúlyozza a pénzügyminiszter, hogy az állam egy millió korona értékű üzletrészt jegyez. Az üzletrészek 1000 koronára szólnak, mely összegből az aláírás alkalmával darabonként 20%-ot kell befizetni. Az alapítványi üzletrészek többi részének mikor és mily részletekben leendő befizetését az alakuló közgyűlés határozza meg. Jegyzéseket elfogadják: Budapesten a magyar kir. központi állampénztár, a budapesti m. kir. állampénztár (IX. Fővámház), Zágrábban a kir. állampénztár, végül egyebütt, a magyar korona országai egész területén, a királyi adóhivatalok. Az országos központi hitelszövetkezet alapítványi üzletészeinek pupilláris biztosságánál és ama nagy előnyöknél fogva, melyeket ez üzletészek számára az állam biztosít, már az ügy érdekében is kitűnő eredményt és a befektetést kereső közönség élénk részvételét reméljük, annyival inkább, mert minden egyes jegyzés egy lépést jelent a szövetkezeti ügy szervezésében álló nagy közgazdasági cél felé.

## Tanügy.

### Értesítők.

**A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-kollégium értesítője.**

A nagyenyedi Bethlen-főtanoda díszes értesítőjét a főtanoda igazgatósága adta ki. A 150 oldalú, vaskos kötet számba menő és a főtanoda jól sikerült képével ékeskedő füzet számos érdekes és hasznos adatot tartalmaz. Megnyitja az értesítőt dr. Farnos Dezső főgimnáziumi tanárnak Physika és Metaphysika című — lapunkban annak idején egész terjedelmében közölt — érdekes értekezése, melyet nevezett tanár 1897. évi szeptember hó 2-án beköszöntőül olvasott fel a tanév ünnepélyes megnyitóján. Ez értekezést követi Nagy Lajos rektor-professzor tartalmas évzáró beszéde, melyből kiemeljük a következőket: Az intézetnek a múlt tanévben is, mint az előzőekben mindig, főgondoskodását kepezte az internatus fejlesztése; ez okból a lefolyt tanévben is sok tételét e cél elérésére; az intézet sok áldozatot hozott, minek folyománya, hogy oly internatussal rendelkezik, melyben az intézet gondjaira bízott gyermekek mindazt megtalálják, ami paedagogiai, közegészségügyi tekintetből kívánatos, hogy a gyermekek mintanevelésben részesüljenek. A kollégiumi költségvetés a múlt tanévben 132.162 frt 03 kr bevétellel szemben 131.420 frt 61 kr kiadást tüntet fel; pénztári fölösleg 744 frt 42 kr. Az intézet jövődöbeli pénzügyi helyzetének mostani kedvező állapotában való fentartására az intézőség tervbe vette a regále-kötvények értékének jóhozamu földbirtokba leendő fektetését, a téglacserép-üzletnek kisebb méretű gyárrá leendő átalakítását; ugyanez volt irányadó a felenyedi vízi malnok eladásánál is, miután ezek évi hasznóbérét a gyakori vízáradások okozta rombolások helyreállítása majdnem mindig egészen felemészttette. A pinceszegyleti részvényeket az illető társulat elvégre a folyó évben beváltotta, s kapott az intézet 14 ezer forint értékű részvényeért, 24 év után, tőke és kamatok fejében 700 frtot.

A tanév történetéből az évzáró beszéd a következő fontosabb eseményeket emeli ki: A tanév szeptember hó 2-án nyitott meg, ugyanekkor tették le esküjüket az előljáróság előtt és foglalták el állásaikat: Dr. Farnos Dezső, Báthori Gyula, Halmágyi Antal, Székely Ödön és Bodrogi János újonnan megválasztott tanárok. Január hó 18-án halt el a gimnázium volt igazgatója Szilágyi Gyula tanár nagy vesztését hozva elhunytával a híres tanodára.

## TÁRCZA.

### Marosmenti nóták.\*

Írta: Pakots József.

#### I.

Azt beszélék Marosmentén széltében,  
Nem lehet ma kifogni a legényen.  
Ha elhagyja netalántán babája,  
Akár tizet szerez minden ujára.

Én istenem, mit ér, mindjárt ha száz is,  
Czifra, puczcsoz varrottásban ha jár is?  
Legyen olyan már amilyen, de mi az,  
Hogyha még sem az egyetlen, az igaz?

#### II.

Marosmenti kukoriczás,  
Ez a kis lány hej de fnyás —  
Pattog biz a',  
Akárcsak a kukoricza.

Marosmenti zugó malom,  
Kukoriczát öntnek azon —  
Ez a kis lány  
Maga jár a garat után.

\* Zenéjét szerzette dr. Vörös Gyula és kir. főorvos, jól ismert komponisták.

Marosmenti molnár legény,  
De szomorán önti szegény —  
Igy van biz a',  
Ha pattog a kukoricza.

#### III.

Szörnyűséges nagy a bánat szivemben,  
Hogy zseembe kakukfűvet nem tettem.  
Ha kakukfű lett volna tán énnálam,  
Futottak von' a leányok utánam —  
Én istenem, de hányan!

De mivelhogy kakukfűvet nem tettem,  
Csak nevetnek a leányok felettem —  
Hej, hiába szaladok most utánok,  
Nevetnek a csalfa hitű leányok,  
Marosmenti leányok.

### Mikor én megházasodtam.

— A Közérdek eredeti tárcsája. —

Juliska.

Akár elhiszik, akár nem, ezek a históriák, amelyeket most elmondandó vagyok, egytől-egyig mind megtörténtek. Meg bizony, még pedig én velem, s akkor, amikor már azt hittem, hogy a virtusom asszekurálva van minden néven nevezendő kísértés és csábítás ellen, s aki épen ennélfogva már lemondtam mindennemű gyönyöreiről a szerelem és családi életnek, s az összes földi élvezetek közül nem tartottam meg magamnak

egyebet, mint a dohányzást, de attól mindig rosszul éreztem magamat, az evést, de ritkán volt étvágyam, s az alvást, de rendszeren rosszakat álmodtam, mert álomban rendszerint szerettek, s mindig megcsaltak. Néha, ugy minden sátoros ünnepeken énekelni is szoktam, de ezt a ténykedést — laktársaim iránti kiméletből — a leltikosabb magányomba visszavonulva szoktam végezni.

Hajdanában, ugy 5—6 évvel ezelőtt, egészen más életem volt nekem. Akkoriban egy ma már nem létező állapotban leledző vidéki politikai napilap valóságos belső munkatársa voltam. Eleven fiatal ember létepre megfordultam mindenütt, ahol csak mulatni lehetett. Tessék elhinni, hogy nem volt a városban egyetlen egy főpinczér, sem kávéházban, sem vendéglőben, akinek megszámlálhatatlan mennyiségű forintokkal ne tartoztam volna. Puszi-pajtás voltam minden valamire való emberrel, még a végrehajtóval is. Udvaroltam a város valamennyi szép leányának, mert már abban a korban voltam, amikor házassodni szabad is, lehet is, és ami a legfő, a hitelügyi viszonyaim hőmérője annyira a fagypontra szállt, hogy rám nézve más megoldás nem létezett, csak a keserű halál, vagy egy előnyös házasság. Ezek elmondása után semmi sem természetesebb, mint hogy a gazdag leányok felvettem hódító tekintetemet, s győztem volna is mindenütt, ha a leányoknak rendszerint apjuk nem volna. Én nem is tudom, hogy mért is vannak apák a világon?! Addig csak szerettek az apák és anyák is, amíg a személyi

E megrendítő csapás mellé járult a tanuló ifjuság kedvezőtlen egészségi állapota is. November hó második felében föllépett a fültömrigy-lob (mums), december havában már oly járványszerűleg, hogy a tanuló ifjuságot már december 10-én rögtönösen haza kellett bocsátani. A tanítás január hó 18-áig szünetelt, míg a járvány megszűnt.

Ezen gyászos és sajnálatos események zavaró és zsbibasztó hatását az előjáróság a kellő tanári helyettesítéssel és az évközi iskolai szünetek rövidítésével igyekezett ellensúlyozni. Szilágyi Gyula igazgató halálával az igazgatói állásra Fogarasi Béla tanár, az előjárósági jegyzői állásra pedig — melyet Fogarasi Béla töltött be — Székely Ödön tanár választott meg. A Szilágyi Gyula tanár helyére pedig az egyházkerületi közgyűlés Molnár Károly jelenlegi udvarhelyi ev. ref. főgimnáziumi helyettes tanárt választotta meg. Örömmel említi fel a jelentés azon kiváló tény is, hogy Zeyk Dániel főispán, az iskola főgondnoka, a tavaszi egyházkerületi közgyűlésen a státuskuratori díszes állásra választatott.

Az iskolai ünnepélyek közül — alón is kiemelendők a november hó 7-én megtartott tiz-szobor-ünnepély és a márczius 15-iki nemzeti ünnep megünneplése.

Beiratkozott a múlt tanévben a főgimnáziumba 389 rendes és 2 magántanuló, a tanító-képzőbe 65 rendes és 14 magántanuló; az elemi és gyakorló iskolába 155. Volt tehát 609 rendes és 16 magán, együtt 625 tanuló. A gimnáziumi két magántanuló közül az egyik nő, aki az I. g. osztály tárgyaiból vizsgázott jelesen; a képezdei 14 magántanuló közül is 6 nő, akik szintén jelesen vizsgáztak. A létszám a múlt évihez mérten emelkedett a főgimnáziumban 33-mal, a tanító-képzőben 20-szal, csökkent ellenben az elemi és gyakorló iskolában 30-czal. Összes létszám a tanév végén 584, 34-gyel több az előző évinél.

Az egészségi állapot a tanuló ifjuság között a múlt évben nem volt kedvező; az említett járványon kívül a posványláznak is számos esete fordult elő, ami a múlt évi sok esőzésnek volt következménye; ezek dacára az összes betegségek mind kedvező lefolyásuk voltak. A magaviselet általában igen kedvező volt. Az ifjuság szorgalma és előmeneteléről általános elismeréssel szól a jelentés.

E tartalmas évszót követik az értesítőben az intézet beletétele és adminisztrációjára vonatkozó adatok. Külön rész van szentelve a főgimnáziumnak, a tanítóképzőnek és az általános kormányzatnak.

A főgimnázium értesítőjéből kiemeljük, miszerint az érettségi vizsgálatok június hó 27-én és 28-án tartattak meg. Jelesen érett: Benkő Géza, Kozma Gyula, Kristóf György, Váro Géza. Jól érett: 5 tanuló, egyszerűen érett: 8 tanuló; 3 pedig javítóvizsgálatra bocsátott.

Jeles osztályzatot nyertek az első osztályban: Dali Gyula. A második osztályban: Nagy Béla, Boér Károly, Méra Mihály, Molnár Ödön, Varga Zsigmond, Vinczi Károly. A harmadik osztályban: Bartha Péter, Lóte Zoltán, Metes Péter, Szilágyi László. A negyedik osztályban: Borbély Gyula. Az ötödik osztályban: Demeter Béla, Pásztoly József.

A hatodik osztályban: Elekes Károly, Nagy Dezső, Székely Endre, Szilágyi Gyula. A hetedik osztályban: Málnásy Károly. A nyolcadik osztályban: Benkő Géza, Kozma Gyula, Kristóf György, Váro Géza.

A tanítóképző intézet értesítője szerint a rendes képesítő június 27-én tartott meg; ezen jeles képesítő nyertek: tanítóságra és kantorságra: Diószeghy Lajos, Farkas Lajos, Gyórfi Pál és Nyárádi Lajos.

Fentiekben kiemeltük a kollégium bő és tartalmas értesítőjéből a főbb adatokat. Az értesítő befejező részét a jövő iskolai évre szóló figyelmeztetések képezik. E részt jövő számunkban egész terjedelmében közölni fogjuk.

### Nyilvános számadás

a nagyenyedi és marosújvári díjnyokok által folyó év július hó 10-én Maros-Ujvárt, a Ligetben megtartott népünnepély és nagy tűzijátékkal egybekötött nyári táncmulatság jövedelméről.

Összes bevétel, mindent beleértve 158 frt 30 kr.  
Ezzel szemben a kiadás volt . . . 162 frt 69 kr.

Itt tehát a mulatság . . . . . 4 frt 39 kr.  
deficittal járt, melyet a szegény díjnyokok, mint rendezőbizottsági tagok, sajátjukból kellett, hogy fedezzenek. Nem mulaszthatják el azonban a díjnyokok hálás köszönetüket kifejezni a kegyes felülfizető és pártoló közönségnek, kik anyagilag hozzájárultak, mert különben többet kellett volna ráfizetniök a tiszta jövedelemre számítás reményében.

Felülfizettek: Bójtke Kálmán főszolgabíró 2 frt, Pásztor Gyula 1 frt, Kiss István 20 kr, Gaál Fülöp 50 kr, Wochner Rezső 50 kr, id. Kun József 50 kr, Lasitz Pál 1 frt, Simonyi Dezső 1 frt, Gulácsy Józsefné 1 frt, N. N. 50 kr, Ciccimarra Rikárd 1 frt, Sopp Mihály 50 kr, Dunszt Gyula 20 kr, László József 50 kr.

Az elszámolásra vonatkozó részletes adatok Komáromi Sándor díjnyok-egyleti elnöknel Nagy-Enyeden bármikor megtekinthetők.

A díjnyok-egylet elnöksége.

### Vegyes hírek.

— **Kadicsfalvi Török Antal**, 1849-ben az erdélyi részek teljhatalmu biztosának, Beöthy Ödönnek s utóbb Csányi Lászlónak titkára, egy Nagy-Szeben bevételére készült emléklappal gazdagította kolozsvári orsz. tört. ereklye-muzeumot, amelyért e helyen is legmélyebb köszönetünkre adunk kifejezést. A kolozsvári orsz. tört. ereklye-muzeum igazgatósága.

— **Hymen**. Kiss Pál erzsébetvárosi főgimnáziumi tanár f. hó 15-én d. u. 5 órakor tartja esküvőjét Szilágyi Gizi kisasszonnyal, Szilágyi Farkas és neje Nagy Gizella szép és kedves leányával, Nagy-Enyeden. Frigyökhez eleve is szívélyesen gratulálunk.

— **Honvédeink** ezrede f. hó 15-én érkezik hozzánk, még pedig zenekarral, melynek Borsai Samu, a Bethlen-főiskola jó emlékeiben élő énektanára a karnagya. Városunk lakossága bizonyára meleg vendégszeretettel fogja látni az ezredet, mely teljes létszámmal, 150

tisztel és zenekarral, első ízben fogja igénybe venni vendégszeretetünket.

— **Adózó közönségünk figyelmebe**. Nagy-Enyed város házipénztára ez uton is felhívja a város adózó közönségét, hogy a kincstári tartozásokat e hó 15-ig annál is inkább fizessék be, mert tekintettel arra, hogy a III. negyedévi adó is esedékessé vált, a nem fizetők ellen a végrehajtás szigorúan be fog vezetetni.

— **Ritka élvezetes háziestélyt** rendezett folyó hó 4-én Kovács Gyula, városunk közszeretében álló polgármestere, abból az alkalomból, hogy kedves Mariska leánya, ki sokoldalú szép tehetségével és kedvességével társadalmi életünknek már is egyik igen szeretett alakja, amint szokták mondani: a nagy világba lépett. Meg voltak hiva a család régi barátai s ott voltak az ifjú barátok és jóbarátok annyian, hogy százon felül kellett teríteni a gazdag vacsorához, melyet pezsgő jövedv és jó zene fűszerezett. A házi gazdán kívül, ki vendégeire emelte poharát, Váro Ferencz, Török Bertalan és Kovács János mondak tősztokat, üdvözölve polgármesterünk kedves családját. Szabó Samu tanár meleg szavakkal üdvözölte a 48 előtti idők emelkedett szellemét, melyet a város új nemzedéke híven átvett és lelkesen ápol a köz- és társadalmi életben egyaránt. E szép köszöntőt is általános éljenzés kísérte. Reggelig tartó táncmulatság fejezte be a kiváló jövedvü mulatságot, melynek vidám, józú magyaros lefolyását bizony sokáig fogják emlegetni.

— **Domokos napja**. A magyarigeni járás közkeveltségi főszolgabíróját, Csuka Domokost, a rokonok, jó barátok, tisztelők nagy serege kereste fel névünnepe előestéjén, mely alkalommal a járás jegyzői kara testületileg tisztelgett s jó kívánataikat Freudl Gyula magyarigeni jegyző tolmácsolta. A kedélyes vacsora után a fiatalok táncra perdültek és a vidám társaság a reggeli órákig maradt együtt a vendégszerető főszolgabíró házában.

— **A Bethlen Gábor fejedelem szoboralap javára** a „Szegény tanulókat segélyező kör“ f. hó 16-án nyári mulatságot fog rendezni. Lesz confetti, serpentin, séta-hangverseny és tánc. Kiváló rendezőség fog gondoskodni a megfelelő élvezetről, s ha meggondoljuk, hogy legalább is 80 tiszt veszen részt a mulatságban és hogy a rendezőségnek reménye van, hogy a honvédeknekart is megnyeri, ugy biztos lehet a mulatság sikere feletti reményünk.

— **Figyelmeztetés**. Nagy-Enyed város rendőrkapitánya ez uton is figyelmezteti Nagy-Enyed és vidék közönségét, hogy a Bükkös laponos e hó 13-án (szombat) harcászati czéllövészet fog tartatni, amikor is a lőtér közelében járnai, mezei munkát végezni, avagy legeltetni tilos.

— **Gyászhir**. Alólirottak a maguk, valamint a közeli s távoli rokonok nevében megszorodott szívvel jelentik, hogy Tunyogi Csapó Ferencz okleveles gépész, a jó gyermek, szerető testvér, sógor és rokon, életének 21-ik évében, hosszas és kínos szenvedés után f. hó 1-én reggeli 1 órakor megszünt élni. Pihenjen csendesen! Torda, 1898. aug. 1-én. Tunyogi Cs. János és Szabó Juliánna, mint szülők. Tóth Karolina, mint nagy-nénje. Tunyogi Cs. Lila s férje Tarkány Dániel. Tunyogi

hírekben megírtam, hogy „Domokos István ügyvéd a kir. kuria meghívására Pestre utazott“, vagy pedig: „Városunk legszebb leányának, Tallósy Miczikének, megérkeztek a legújabb divatu ruhái Párisból, s kívánatra bárki által megtekinthetők“ stb. stb. De mikor a házasságról kezdem példalódnai, minden apa ritka egyöntetűséggel azt kérdezte tőlem:

— Mire föl?

Mert hogy nincs a takarékbán 80 ezer forintom, meg nincs dominiumom? Hát hiszen épen azt akartam, hogy legyen! Aztán az én . . . lángeszem, az kutya? Mondhatom, embertelenül el voltam keseredve, s elhatároztam, hogy felhagyok a felső tízezek ismeretségével, s megalázva magamat, szétnezek a „misera plebs“ sorában, s azok közül választok magamnak egy gazdag gyermeket.

Egy napon a fűszerkesztőm — ad audiendum verbum — becizált maga elé.

— Omikron ur, — kezdé a szót — ént én ma egy igen fontos küldetéssel bízom meg. Mint ön igen jól tudja, ma az „Utcakövezet-javitók betegsegélyző egyesületének“ javára bál tartatik. Ön, mint a szerkesztőség legszebb és legelegánsabb tagja van, hivatva lapunkat méltóképen képviselni e nevezetes estén. Ime itt van tíz forint, hogy kellőképp gavalléroskodhasson. De midőn én lapunkért ily magas áldozatot hozok, elvárom öntől, hogy a bárlól kimerítő és pontos referátát fog írni.

Épen ez kellett nekem. Ezen a bálon előreláthatólag ott lesz az egész város vagyonos iparos.

Én hát elmentem a bálba és dicsekvés nélkül merem

mondani, hogy én voltam az egyetlen frakkos gavallér a különben igen intelligens czipész, szabó, kőműves s borbély legények társaságában. Kintüőn mulattam, miközben azonban nem feledtem el a rendezőtől tudakozódnai, hogy ki a jelenlevők közt a legvagyonosabb s van-e az illetőnek leánya?

Ezt az általam keresett egyént Varju Jánosnak hívták, s kalaposmester volt a Hárombivaly-utczában ahol saját házában lakott. A kis Juliska egyetlen gyermeke volt, s javára legyen írva, hogy igen bájos, szemérmes barna leányzó volt. Végtelenül imádom a barna, kalapos leányokat. Rózsaszín karton ruhájában (az aljon három fodor) oly bájjai, oly tüzrel lejtette a csárdást, — mást nem tudott táncolni a lelkem — hogy mindenki megbámulta. És milyen szendén tudta lesütni a szeméit, s milyen szagotottan sóhajtott, amint tánczközben domboru melleure hajtotta fürtös barna fejcskéjét! Majd megalomdultam érte! Tudósításomban őt tettem meg bálkirálynőnek!

Egy másfél óráig tartó „három a táncz“ után sikerült vele észrevétlenül kisurrannom a tánczteremből, s vittem egyenest — mint a kutya a tollseprüt — be a buffetbe. Pezsgőt hozattam, s megkezdtem az ostromot. Ugy vallottam a szerelmet, mintha csak könyvből olvastam volna. A kicsike csak nézett és mosolygott, de egy szót sem szólt. Már-már szinte kifogytam a szóból, mikor végre lángoló mondásaim s a stürün kóstolagott pezsgő eredményeképp megszorithattam a kezét, s ő elrebegette a boldogító „igen“ szót.

Visszarendültünk a tánczterembe, s reggelig nem engedtem táncolni mással; reggel — dacára a gyilkos

módon rám szegzett mesterlegény-szemeknek — hazakísértem őket, s még aznap délután meg is látogattam. Két hét múlva megkértem az apjától, megkaptam, s pár napra rá megtartottuk az eljegyzést. Az igazság érdekében be kell vallanom, hogy a jeggyűrűket hitelbe vettem!

Néhány napig olyan boldog voltam, mint nyári verőfényben a sticlicz madár az ágon. De csak néhány napig. Ugyanis akkoriban kezdődtek azok a nagy munkás-mozgalmak Magyarországon, s én vesztémre egy dörgedelmes cikket irtam lapunkba a szocializmus ellen, amelyben neki rontottam földmunkásnak, kézi munkásnak, gyári munkásnak oly irlgmatlan módon, hogy nem maradt valamennyin egy garas ára becület sem.

A cikk megjelenését követő napon após-jelöltem visszaküldötte a maig is kifizetetlen jeggyűrűmet azzal a szóbeli üzenettel, hogy aki a munkás-osztálynak olyan ellensége, mint én, az ő vejének soha el nem fogadja. Hiába volt minden kérés, minden kapacitálás. Soha életemben sem láttam még egy ilyen vasfeju kalapot!

Elhatároztam, hogy megszőköttem a menyasszonyomat. Sikerült is Juliskától egy esti légyottot a kis kertben kicsikarom, hanem mikor a legmelegebben beszéltem a szívére, három jól megtermett kalapos-legény ütött, s oly jóízűen elpáholtak, hogy két hétig nyomtam utána az ágat.

Az első házasságom tehát még az esküvő előtt siralmas véget ért.

Omikron.

Cs. Róza, férj. Cs. Zsuzsika, f. Sámuel, neje Ida, férj. Men János, ev. ref. Tunyogi Cs. K.

— **A legna** kaszárnyájával 38.000 katonát magába fogadott ban Adlers-hott a varsóinál. 1918-ban épült épületrészét költ 32 millió frank rendes körülmé és 5000 tisztul

— **A „Mag** meghaladták a teit. A sort Cadon elhalt nagy munkája nyitja verses dramole zonynyal a mi ez Fáy Andrá az iskolára v. irodalomtörténe bevezetéssel. elbeszélőnek, e — ez a czime tott munkának kelő, érdekes mondja el. A Ambrus Zoltán figyelésű nove nyolcz legszebl száam egy nagy ismert Meyer melyet ugy a festett történe fog olvasni. M adó czégnél: drassy-út 21.) eddig megjelen vánatra bárkin

Miként ta.

Mint ismer trágyát közvet mert ily mód Ez azonban nyáron, amikor ezen idő alatt kely vesztéség ez ugy sem e adatát képezi.

Ha az istáll nyáron az el telep szükségé átnebocsátó, nem mehetnek gyatelepek na lyen találunk kezek több-l konzerválni. A gipsz, vagy k det keverünk, ugy, hogy má kezdetét. Mine ben következő homokkal esz lépi a megeng rakást inkább pusztá véletlen vesztéségünk felesleges mu szállításával. vösen tartja csökkent annu dossalag is t ammoniakot a hozzáadásával sát, 1 q trágy nagyobb men korhadást me kívül a kainit a kainittal k vetkeztében akadályozza e A gipsz két kónsavas ságban 2—7%

Cs. Róza, férj. Szakács József s gyermekei. Tunyogi Cs. Zsuzsika, férj. Balog Lajos s gyermekei. Ifj. Köteles Sámuel, neje Nagy Juliska s gyermekei. Tunyogi Cs. Ida, férj. Ménasági György s gyermekei. Tunyogi Cs. János, ev. ref. lelkész, neje Sándor Lujza s gyermekök. Tunyogi Cs. Károly, testvérek, sógorok és sógorok.

— **A legnagyobb kaszárnya.** A világ legnagyobb kaszárnyájával Varsó dícselkedhetik. A hatalmas épület 38.000 katonát vagyis teljes két orosz hadtestet képes magába fogadni. Az utána következő kaszárnya Angliában Adler-hottban van, mely csak valamikéval kisebb a varsóiánál. 1900 hektár területen fekszik. E kaszárnya 1856-ban épült. Az utóbbi időben renoválták és több épületrészt kőből újból építettek, ami az államnak közel 32 millió frankjába került. Az adlershotti kaszárnya rendező körülmények között körülbelül 20.000 embernek és 5000 tisztnek ad helyet.

— **A „Magyar Könyvtár”,** melynek számai már meghaladták a fél százat, most küldi szét júliusi füzetét. A sort Cavallottinak, a nemrég oly tragikus módon elhalt nagy olasz költőnek legszebb és leghíresebb munkája nyitja meg, az „Énekek Éneke” cz. bájos verses dramolett, mely Radó Antal magyarításában bizonyonyal a mi szinpadainkon és hosszú életű lesz. Követi ezt Fáy Andrásnak válogatott meséi, melyeket, kivált az iskolára való figyelemmel, Badics Ferencz, a kiváló irodalomtörténész válogatott össze és látott el magyar bevezetéssel. Az 55. szám Szalagubnak, a nagy orosz elbeszélőnek, egy kis regényét tartalmazza. „A medve” — ez a czime az Ambrozovics Dezsőtől kintünön fordított munkának — egy a társadalmi formáktól idegenkedő, érdekes karakternek megkapó szerelmi történetét mondja el. A magyar elbeszélő irodalmat e sorozatban Ambrus Zoltán képviseli, ez a mélyen érző, finom megfigyelésű novellistánk, a ki „Hajótörötték” czimvel nyolcz legszebb elbeszélését adja itt ki. Végre az 57. szám egy nagy modern német írónak, a nálunk már ismert Meyer Kourádnak egy kis remek művét nyújtja, melyet úgy a lelki élet analysisénél, mint a megkapóan festett történelmi háttérnél fogva mindenki gyönyörrel fog olvasni. Mind e füzetek 15 kr. kaphatók a kiadó czégnél: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai, Andrássy-út 21.) és minden könyvkereskedésben. — Az eddig megjelent füzetek teljes jegyzékét a kiadók kiadvánaira bárkinek ingyen küldik meg.

## Közgazdaság.

### Miként tarthatjuk el nyáron keresztül az istállótrágyát?

Mint ismeretes, a legújabb eljárással az, ha a trágyát közvetlenül az istállóból hozzadjuk földjeinkre, mert ily módon eljárva, a veszteség a legcsekélyebb. Ez azonban nem vihető mindig keresztül, különösen nyáron, amikor a termés még a lábán áll. A trágyát ezen idő alatt oly módon eltartani, hogy lehetőleg csekély veszteség álljon elő, — teljesen veszteség nélkül ez úgy sem érhető el — a gazdának igen fontos feladatát képezi.

Ha az istállótrágyát teljesen szabályszerűen akarjuk nyáron át eltartani, úgy ehhez külön készült trágyatelep szükségeltetik, mely alulról is köröskörül vízátnevelésű, úgy, hogy folyékony anyagok veszendőbe nem mehetnek. Daczára annak, hogy ily alkalmas trágyatelepek nagyon szükségesek, mégis csak kevés helyen találunk teljesen megfelelőt, a trágyát pedig igyekeznek több-kevesebb sikerrel más és másképpen konzerválni. A trágya elbomlását meglassíthatjuk föld, gipsz, vagy kaint hozzáadásával. Ha a trágyához földet keverünk, úgy ezáltal azt mintegy felhigítjuk, úgy, hogy már ez okból is elkorhadása lassabban veszi kezdetét. Minél tartalmasabb a trágya, annál könnyebben következik be elkorhadása. A földdel, vagy tiszta homokkal eszközölt higitás azonban sok helyen túllépi a megengedett határt, úgy, hogy az ilyen trágyarakást inkább homokrakásnak nevezhetnők, melyben pusztán véletlenségből kevés istállótrágya is van. Trágyavesztésünk igaz ugyan, hogy nincsen, de igen sok felesleges munkát végzünk a fölsőleges földnek ide-oda szállításával. A trágyához kevert föld továbbá azt hűvösen tartja és elzárja a levegőt, mindkét körülmény csökkenti annak elbomlását. A föld még azon tulajdonsággal is bír, hogy a korhadás alkalmával keletkező ammóniakot abszorbeálja és megköti. Különösen kaint hozzáadásával akadályozhatjuk meg a trágya elbomlását, 1 q trágyára 2—3 kilogrammot számítva. A kaint nagyobb mennyiségben konyhasót tartalmaz, mely a korhadást megindító apró szervezeteket megöli. Azonkívül a kaint mindig vezet szi a légkörből, úgy, hogy a kainttal kezelt trágya mindig nedves s ennek következtében hideg is, tehát ezen körülmény is megakadályozza elkorhadását.

A gipsz kén-savas mész, a szuperfoszfát-gipsz szintén kén-savas mész, amely ezenkívül még csekély mennyiségben 2—7% vízben oldható foszforsavat is tartalmaz.

Ha a trágyához gipszet, vagy ami még jobb, szuperfoszfát-gipszet hintünk, ezáltal a trágya nitrogén veszteségét csökkenthetjük, daczára annak, hogy ezen eljárás által a trágya elkorhadását nem gátoljuk. Azon gazdáknak, akiknek trágyatelepük van, ajánljuk a trágya konzerválására a telepen kaintot vagy gipszet felhasználni és pedig kaintot az esetben, ha könnyű és tevékeny talajuk van, gipszet, vagy ami még jobb szuperfoszfát-gipszet ott, hol hideg és tevékeny talajon gazdálkodnak. Miután ugyanis a kaint a trágya elkorhadását nagyon megnehezíti, úgy az ilyen módon kezelt trágya hideg és nehéz talajon lassan vagy túlságosan lassan fejtené ki hatását. Homokos és forró talajon ettől nem kell tartanunk, miután ott a trágya elég gyorsan indul korhadásnak.

Ha azonban trágyatelepünk nincsen, akkor legalább is annyi almot kell felhasználni, hogy a trágyalé teljesen felszívódjék és a becses anyagból semmi se menjen veszendőbe. Azután tekintetbe kell venni azt is, vajjon a trágya hosszabb ideig marad-e az állatok alatt fekvő, vagy pedig naponta lesz kiszállítva az istállóból. Ez utóbbi esetben a trágyarakást mindjárt az istálló mellé készítjük, első esetben pedig czélszerű mindjárt arra a szántóföldre rakni, amelyen ősszel használni akarjuk, miután könnyebb és alkalmasabb a trágyát oda nyáron át kiszállítani, mint ősszel, mikor már sűrűbb munkával vagyunk elfoglalva. Az említett konzerváló anyagokat czélszerű már magában az istállóban alkalmazni, miután sok esetben a trágya szétbomlása már az istállóban veszi kezdetét. Ahol kaintot használnak fel erre a célra, figyelembe kell venni, hogy az maró hatású, ez okból annak felhígítása után ezt mindig szalmával kell jól betakarni. A kaintot a tehének ugyan szívesen felnyalják és ez heves mérgezési tüneteket idézhet elő. Teljes veszteség nélkül nem tarthatjuk el a trágyánkat az elmondott eljárások alapján sem. Igen száraz esztendőben nehéz a trágya elbomlását teljesen megakadályozni, tulságos nedves esztendőben pedig az esővíz a trágya egy részét ki fogja lugozni. Ahol tehát a hely megengedi, készítsünk megfelelő trágyatelepet.

### Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

A termés-kilátások heremagot illetve még bizonytalanok és így a spekuláció egyelőre még tartózkodik a vásárlástól. Amerikából löheremagot az eddigienél is alacsonyabb áron ajánlanak, de még ezen alacsony jegyzések sem birtak vételkedvet kelteni. Tarlórépamagnak folytatólag jó kereslete volt, mustármagnak, hajdinaának szintén, ellenben muhar magnában gyengébb volt a forgalom, mint a múlt héten. Őszi vetésre való magvak iránt, mint: őszibükköny, ősziborsó, homokbükköny stb., élénk érdeklődés mutatkozik.

## Csarnok.

### Az új özégtárs.

— A Közérdek eredeti közlöménye. —

A „Barna, Hegyi és Tarsa” czég Héder vármegye székvárosában egyike volt a vidék legrégebb bankházainak.

Alapítói, az öreg Braun és az öreg Spitzer, kik külföldről szakadtak hozzánk az 50-es években, már rég a földben porlanak. Fiaik: Barna Zoltán és Hegyi Árpád, kik a czéget folytatták, mint magyarországi születésűek, magyar nevet vettek föl, érzület dolgában is teljesen beolvadtak a magyar fajba. Mindketten agglégények: Barna 45, Hegyi 40 éves, hatalmas athleta alakok, magukon viselik a pomerániai eredet jellegét. Volt az ő férfias, szép vonásaikban valami megnyerő. Kifogástalan üzletemberek voltak, de egyuttal kifogástalan gavallérok is, nemes gondolkozással, uri kedvtelésekkel. Egy szóval: a német faj okossága párosult bennök a magyar faj szeretetreméltóságával.

„Csendes társuk” egy rokkant főhadnagy volt, aki csak tőkéjével vett részt az üzletben, mit még atyja helyezett el a czégnél és állandóan külföldön tartózkodott.

A két gavallér bankárnak jobb keze volt az üzletben Kátay Béla, a főkönyvelő: 25 éves fiatal ember, tartalékos huszárhadnagy, aki viharos önkéntesi éve után megkomolyodva, atyai örökségéből mintegy 20.000 forintot megmentett és a czégnél helyezte el; özevgy édes anyjával csendes egyszerűségben élt és szép fizetésével erősen takarékoskodott, hogy majdan, ha tőkéje 100.000 koronára szaporodik, czégtárssá lehessen.

A fiatal Kátay anyai ágon atyafiságban állt Tagányi honvéd ezredessel, kinek leánya: a szép Iza, rég időtől fogva mintegy jegyese volt. A fiatalok csak ritkán láthatták egymást, mert Iza nevelőintézetben volt és nem is egy városban laktak. Am a szerencse kedvezett a szerelmeseknek és alig hogy a szép Iza a nevelőből

haza került, Tagányi ezredes áthelyeztetett X-be. Iza oly szép volt, hogy az egész város, sőt az egész megye ifjuságát megbabonázta. Fejedelmi alakja, istennői szépsége, előkelő szelleme és bájos lénye ellenállhatatlanul vonzotta magához a férfivilág szívét; még az érettebb koru Barna Zoltánt és Hegyi Árpádot is rabul ejtette. Persze senki sem tudta Kátayhoz való eszményi vonalmát.

Héder vármegye pénzkirályai magukba zárták szívük titkát, de sokkal tapasztaltabb világiak voltak, semhogy észre ne vették volna egymáson, hogy ők tulajdonképen egyért hevülnek. Egyszer aztán mégis csak érezték, hogy nevezetes mondanivalójuk van egymás számára. A vallomás sehogy sem akaródzott menni, végre az ifjabbik, Hegyi kezdte meg a beszédet.

— Igen fontos és elhatározó közlést kell Önnek tennem, kedves barátom. Én nagyon melegen érdeklődöm Tagányi Iza kisasszony iránt, de észrevettem, hogy Ön is közeledett feléje. Remény és kétség között hanyódlak a lelkem. Mi vetélytársak nem lehetünk, ez az egy bizonyos. Ha talán Ön oly szerencsés, hogy jogokat szerzett volna Iza kisasszonynál...

— Édes barátom, én is éppen e tárgyról akarok Önnek beszélni. Én is éppen olyan érzelmeket táplálok, mint Ön, de jogszerzésről szó sem lehet. Hisz még nem is szóltam e tárgyról Izának. Észrevettem, hogy Ön is lángol érte, és épen ezért nem nyilatkoztam, mert azt hittem, hogy Ön már megnyerte az ő szívét.

— Sajnos, ezt nem mondhatom. Iza barátságos, gyöngéd és szeretetreméltó irányomban, az igaz, de szerelemről még nem volt közöttünk szó. Tovább azonban már nem hallgathatók.

— Jól is teszi, barátom. Nyilatkozzék mentől előbb.

— Nem úgy van az, édes Zoltán. Ön sokkal gazdagabb és tapasztaltabb ember, mint én. Ön az elsőség. Aztán — hiszen Ön az idősebb!

— Ez az elsőség nem nagyon biztató, kedves Árpád. — De hiszen nem viselhetjük el tovább a bizonytalanságot. Jobb a bizonyos rossz, mint a jónak bizonytalan volta. Iza már eléggé ismer bennünket, választhat. Hadd tudjuk meg, mit remélhetünk. Én az elsőséget Önnek engedem át.

Igy versengett a két nemesszívű jóbarát. Végre is abban egyeztek meg, hogy egyszerre írnak Izának és pedig még aznap este, hogy a válasz már másnap reggel kézbesíthető legyen.

Harmadnap a két czégnök szokásuk ellenére nagyon későn jelent meg az üzletben. Elsőnek érkezett Barna; mogorván temetkezett a rengeteg irományokba; föl se pillantott az árfolyamok tanulmányozásából, mikor a belépő Hegyi üdvözölte:

— Barátom, azt hiszem: szerencsét kívánhatok Önnek a sikerhez. Nehezemre esik ugyan, de higgye el, hogy nem sajnálom Öntől, tudva azt: mennyire megérdemli Ön oly kiváló hölgy szerelmét, mint Iza.

Barna elbámult és halkán ennyit szólt:

— Engem Iza visszautasított.

— Vissza? Önt? hiszen engem utasított vissza! Azt írta, hogy csupán baráti érzelmekkel viseltetik irántam.

— Ugyanazt írta nekem is, hozzátéve, hogy szívét másnak adta. Azt hittem, hogy ez a „más” — Ön. A két jó barát elgondolkozva, mélyen hallgatott. A kiusos tárggyal végeztek, az üzleti napi teendőkhöz kellett fogniok.

Az ősz vége felé közeledett és miután Kátay, a főkönyvelő, még mindig nem vette ki szabadságidejét, megkérdezték, hogy mikor akarja azt megkezdeni.

A fiatal ember kissé zavarodottan állt e kérdésre főnökei előtt.

— Ha megengedik, — mondá — úgy — épen októberben voltak — e hó 29-én kezdem meg szabadságomat.

— Talán látogatóba utazik Ön?

— Nem, hanem meguószlök; 29-én lesz az esküvő.

— No, ez derék dolog. Szívünkön örülünk! És kit vesz el?

— Tagányi Iza kisasszonyt, ki rokonom is, mint talán tudni méltóztatnak...

A főnök urak arca egyszerre rideggé változott.

— Megkapja a kért szabadságot és most mehet, Kátay ur — mondá Hegyi.

— Volt talán más mondani valója, Hegyi ur? — kérde Kátay, megütözve a derék derék főnök szokatlan kemény hangján.

— De igen, — szólt emez haragosan. — Azt hiszem, hogy Ön nagy hibát követett el, midőn ily előkelő hölgyet választott. Gondolt-e az Ön kimért vagyoni viszonyaira s Tagányi kisasszony igényeire?

— De hiszen Iza ismeri az én viszonyaimat és örömmel osztja meg velem szerény sorsomat.

— Elmehet — vágott közbe ridegen Barna is. A boldog vőlegény legkellemetlenebb érzések között távozott asztalához.

4. oldal.

— Kátayt el kell bocsátanunk — mondá Hegyi.  
— Ugy van, nem maradhat tovább nálunk — mondá Barna.  
Nem tudtak megbarátkozni a gondolattal hogy szivük választotta az ő fizetett emberök otthonát boldogítsa.

A két czégtárs a hosszú éjet álmatlanul töltötte. Elegendő idejük volt a megfontolásra, de arra is, hogy szivük nemes érzelmei föltámadjanak és győzedelmeskedjenek.

— Ej, ej, barátom, — pirongatta Barna önmagát — tegnap, mikor megtudtad, hogy Iza szive másé, egészen belenyugtál, hogy Hegyié. És most, hogy tudod, hogy ez a „más“ nem Hegyi, hanem Kátay — szabad-e nehezted? Ez nem szép, nem emberséges eljárás. Hiszen ez a Kátay igen derék, becsületes és — ifju ember...

Igy gondolkozott Hegyi is; és másnap, amint a két czégtárs a bankban összejött, a fiatalabbik így szól:

— Barátom! Én az éjjel nagyon sokat gondolkoztam s ma már egészen másként látom a dolgot. Ugy-e bár, mi tegnapelőtt följajlottunk kezünket és vagyonunkat Izának? Iza derék, nemesszívű, előkelő gondolkodású leány. Miért forduljon a mi szerelmünk az ő boldogsága ellen?

— Lássá, Árpád, én is épen így gondolkoztam. És nézze ezt a szegény Kátayt. Összes vagyonát a bankunk által kezelteti; szorgalmas, tehetséges, lelkiismeretes, hű emberünk. Azután az édes anyját is ő tartja. Felek, hogy szereny jövedelméből Izának nem lesz képes könyelmes tűzhelyet biztosítani. Mit gondol, Árpád, megéreznök-e, ha Kátay járulékait fölemelnök? Egy szóval, barátom, beleegyezzik Ön abba, hogy Kátay a banküzlet jövedelméből velem egyenlően részesüljön?

— És velem is egyenlően, édes Zoltán, mert hiszen mi egyenlő részesek vagyunk — mondá Hegyi örömmel, hogy társával ily egy gondolon lehet.

Még aznap körülményesen megbeszéltek a társul fogadás részleteit. Másnap pedig behívták Kátayt s Hegyi tudatta vele, hogy „miután Barna ur elhatározta, hogy Kátay az üzletbe társul fogadtassék, ő a maga részéről a legnagyobb örömmel adja ehhez szavazatát.“

Ki irhatja le Kátay örömet? Rohant, repült a jó hírrel anyjához, majd menyasszonyához, aki megindultan gondolt a két főnök-társ nemeslelkűségére, melynek okát tudta, de nemesen szívébe temette. Férje, ki büszkén nézte az új czégtáblát, mely a régi „Barna, Hegyi és Társa“ helyett aranyos betűkkel így pompázott a verőfényes napsugárban: „Barna, Hegyi, Kátay és Társa“ — sohasem tudta meg, hogy az ő czégtársai nevének elutasított kéri voltak.

Futó Mihály.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

## Nem a nagy krach,

hanem szolid alapon vagyunk képesek az alább felsorolt Britannia-ezüst készletet 56 drbot. hallatlanul olcsón: **6 frt 60 krért** bárkinek eladni,  
6 drb fin. **Britannia asztali kés**, val. ang. peng.  
6 drb amer. **Britannia-ezüst villa** egy daraból,  
6 drb amer. **Britannia-ezüst evőkanál**,  
12 drb amer. **Britannia-ezüst kávéskanál**,  
1 drb amer. **Britannia-ezüst levesmerő**,  
1 drb amer. **Britannia-ezüst tejmerő**,  
2 drb amer. **Britannia-ezüst tojásserleg**,  
6 drb angol **Britannia alsótálca**,  
2 drb hatásos **asztali gyertyatartó**,  
1 drb **teaszűrő**.  
1 drb igen finom **Britannia cukorporzó**,  
3 drb igen fin. **gyümölcskés**, porcellán fogóval,  
3 drb igen fin. **gyümölcsvilla** porcellán fogóval,  
6 drb **Victoria alsótálca**.

**56 drb összesen csak 6 frt 60 kr.**  
Ezt az 56 tárgyat képesek vagyunk **6 frt 60** krnyi poton aron eladni. A Britannia-ezüst kívül-belül fehér fém, mely ezüst színet 25 évig is megtartja, erről jótállunk. Annak bebizonyítására, hogy ez a hirdetés merő igazság, közzétesszük a következő

## nyilvános kijelentést:

Az esetre, hogy ha a megküldött britannia ezüstkészlet nem felel meg, szó nélkül visszadjuk a megfizetett összeget. A ki csak használhatja, rendelje meg e diszes készletet, mely

## házassági és alkalmi ajándéknak

továbbá a szállóknak, vendéglőknek és jobb háztartásoknak igen alkalmas. Kapható egyedül csak

## RIX kiviteli üzletében

a tanítóegyesület stb. szállítója, törv. bejegyzett 30 év óta fennálló cég

Wien, II/2, Praterstrasse 16.

Szejjelküldés vidékre utánvétellel vagy előzetes fizetés esetén.

Tisztítópor 10 krajczár, láda 40 krajczár.

Valódi csak ezzel a védőjeggyel.

Számos elismerőlevél megtekinthető.

Óvás! A mások részéről hirdett csekély értékű 44 drb evőkészlet nálunk csak 5 frtba kerül, de ezeket nem ajánljuk. 4404 9-12

## Kitűnő

## vastag hántott cserefát

ajánlunk ölet 10 frton házhöz szállítva, tömötten összerakva. Előre rendelhető **Bisztritsány Lajos üzletében Nagy-Enyeden.**

Varga Mihály és Társa.

1506 8-10

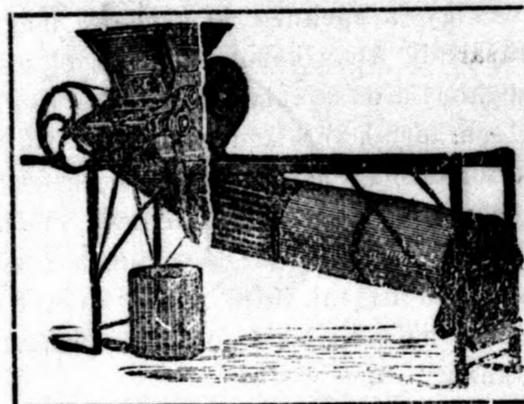
Millenniumi kiállítás 1896: Nagy millenniumi érem.

## STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár.

Gyár: Katona József-utca 8-ik szám, Margit-híd és nyugoti pályaudvar közt.

1509 5-10



Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági czélokra.

Arjegyzekek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Ajánljuk az általaik gyártott legjobb minőségű:

**Trieurök:** a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közüli kiválasztására.**Trieurök:** a zabnak vagy árpának a buza közüli és a gömbölyű magvak kiválasztására.**Lenocsetisztító és osztályozó trieurök:** az árpa kiválasztására és a lenese osztályozására.**Osztályozó-Trieurök.****Szabadalmazott Trieur és osztályozó gépek** minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökkel átalakítását.

## EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Előre bátorodom a birtokos uraknak szives tudomásukra hozni, hogy **valódi javított** Wermorel peronospora permetezőim már utbaa vannak, ezekből a mult évben is közel 40 drbot adtam el és aki csak tehette, még utána rendelt; ez biztosítást nyújt, hogy ezek a legjobbak. Az idén érkezendők között még az a javítás is van, hogy folyadéktartójuk oly kemény érezből készül, mely képes a kekkő-oidat pusztításának ellent állani. **Legkönnyebben szétszedhető**, bárki által igazítható és összeállítható. **Teljes jótállás** mellett árusítom el 12 és 14 frton. Ezek felöl Deák Tamás ur, Budapest székesfőváros szőlő- és gyümölcsgazdasági intézője, ugy nyilatkozik, hogy ez idő szerint a legjobbak. Ugy a minta permetező, mint a nyilatkozat nálam már is megtekinthető. Kékkő **legerősebb**, legolcsóbb napi áron, nálam mindig kapható. Nemes aczélből készült **kaszáimat** jótállás mellett jó előre szintén ajánlom.

Tisztelettel értesítjük az építettő közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztritsány Lajos** urhoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

## Roman és Portland cementet

küldtünk. A beocsini cement legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bámmely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legolcsóbban szállít bármekkora mennyiséget. Tisztelettel

BEOSINI CEMENT UNIÓ.

## Bethlen-utczában

3 szoba, konyha, pincze, disznó-ól, tyuk-  
ketrecz, és faskamrával ellátva **kiadó.**Bővebben értekezhetni **Bisztritsány Lajosnál.****A leghiresebb gőzmalmi liszteket** leszállított áron ajánlom.

**Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt** mindenkinek ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénzt teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdiniát és orosz halakat** jutányosan ajánlok. Teljes tisztelettel

1845 28-52

Bisztritsány Lajos.

Egy 13-14 éves jó erkölcsű fiu

tanulónak

elfogadtatik.

Friss székely turó és kaskavál mindig kapható.

Előző

helyben házh

Egész évre

Fél évre

Negyedévre

Hír

czenimé

dök és gyáros

ben

Bélyeg

Nyilt

A kieg

ményt. Hi

véleménye

rendszeri

vannak.

nek szerz

kül a czi

let érdeke

birtokosok

közös vá

A röpir

Detroni

önmagunk

ságosan.

S első

gazdasági

véleménye

kában ill

és Dessew

komolyság

az u. n.

tenjenek

igazi érde

Öket ne

nyiltan é

ország m

egyezés, a

mus vádj

a férfiak,

mindenkor

kivánta,

lyes önzé

csak az ő

nek. De

Dessewfiye

ha jövedel

maradnán

ezrei tönk

Nekik l

sági kieg

nek, s e z

Édes n

Igen k

kutes-fürd

lőtrébb kö

a hányad

volna. Ne

szonzásal

ott folyt

szerető h

Pásztol

napon, an

óta), hog

saság, tu

Három

házhöz a

a patyiku

a patyiku

páran üt

tesén, m

vágunk

sasággal,

És azt

A komor,

gok ugy

édes, ezü

megkuszá

driász-csa

varia m